

לך לך - צה ע"א

וְתַשַּׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְיָ וַגּוֹ' אֲנִי אֶל שְׂדֵי
 הַתְּהַלֵּךְ לְפָנַי וַגּוֹ'. הַאִי קָרָא אֵת לְעֵינַיָא בֵּיה
 וְקָשָׁיָא בְּכַמְּה אֹרְחִין, וְכִי עַד הַשְּׁתָא לָא
 אַתְּגְלִי לִיה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם אֶלְא
 (עד) הָאִידְנָא כַּד מָטָא לְהַנִּי יוֹמִין וַיֵּרָא יְיָ אֶל
 אַבְרָם וְלֹא קָדָם. וְהִכְתִּיב וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל
 אַבְרָם. וַיֵּי אָמַר אֶל אַבְרָם. וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
 יְדוּעַ תְּדַע וַגּוֹ'. וְהָאִידְנָא מְנִי הוֹשַׁבְּן יוֹמִין,
 וְכַד מְנִי לְהוֹ כְּתִיב וַיֵּרָא יְיָ אֶל אַבְרָם,
 אֲשַׁתְּמַע דְּעַד הַשְּׁתָא לָא אַתְּגְלִי עֲלוּי. וְעוּד
 דְּכְתִיב בְּן תַּשְׁעִים שָׁנָה וְתַשַּׁע שָׁנִים,
 בְּקַדְמִיתָא שָׁנָה וּלְבִסוּף שָׁנִים.

אֶלְא הֲכִי תֵאנָא, כָּל אַנּוּן יוֹמִין לָא כְּתִיב
 וַיֵּרָא, מְאִי טַעְמָא, אֶלְא כָּל כְּמָה
 דְּהוּא אָטִים וְסָתִים (כד) קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא
 אַתְּגְלִי עֲלֵיה כְּדַקְחָזִי. הָאִידְנָא אַתְּגְלִי עֲלֵיה
 דְּכְתִיב וַיֵּרָא. מְאִי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּבַעָא לְגַלִּי
 בֵּיה הַאִי אַתְּ בְּתָרָא קַדִּישָׁא.

וְעוּד דְּבַעָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא מְנִיה
 זְרַעָא קַדִּישָׁא, וְקַדִּישָׁא לָא לְהֵוִי בְּעוּד
 דְּאִיהוּ אָטִים בְּשָׂרָא, אֶלְא אָמַר הַשְּׁתָא דְּהוּא
 בְּן תַּשְׁעִים שָׁנָה וְתַשַּׁע שָׁנִים וְזַמֵּן קָרִיב הוּא
 דִּינְפּוֹק מְנִיה זְרַעָא קַדִּישָׁא, לְהֵוִי הוּא
 קַדִּישָׁא בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר יְנַפּוֹק מְנִיה זְרַעָא
 קַדִּישָׁא. בְּגִין כֵּן מְנִי יוֹמוֹי בְּהַאִי וְלֹא בְּכָל
 הַנִּי זְמַנֵּי קַדְמִיתָא. תּוֹ תַּשְׁעִים שָׁנָה, דְּכָל
 יוֹמוֹי קַדְמָאִי לָא הוּוּ שָׁנִים אֶלְא כַּחַד שָׁנָה
 דְּלֹא הוּוּ יוֹמוֹי יוֹמִין, הַשְּׁתָא דְּמָטָא לְהַאִי
 שָׁנִים, אַנּוּן וְלֹא שָׁנָה:

וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹ אֲנִי אֶל שְׂדֵי. מְאִי מְשַׁמַּע דְּעַד
 הַשְּׁתָא לָא קָאמַר אֲנִי אֶל שְׂדֵי. אֶלְא
 הֲכִי תֵאנָא, עַבְד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּתָרִין
 תְּתַאֲוִן דְּלֹא קַדִּישִׁין לְתַתָּא. וְכָל אַנּוּן דְּלֹא

שָׁנִים וַיֵּרָא ה' וַגּוֹ', אֲנִי אֶל שְׂדֵי
 הַתְּהַלֵּךְ לְפָנַי וַגּוֹ'. בְּפִסּוּק הַזֶּה
 יֵשׁ לְעֵינַי בּוֹ, וְקָשָׁה בְּכַמְּה דְּרִכִּים.
 וְכִי עַד עַתָּה לֹא הַתְּגַלָּה הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם אֶלְא [עד]
 כְּעַתָּה, כְּשֶׁהִגִּיעַ לַיָּמִים הָאֵלֶּה,
 וַיֵּרָא ה' אֵלָיו וְלֹא קָדָם? וְהִרִי
 פְּתוּב וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם. וְהוֹ
 אָמַר אֶל אַבְרָם. וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
 יְדוּעַ תְּדַע וַגּוֹ', וְכַעַת מוֹנָה אַתְּ
 חֲשׁבוֹן הַיָּמִים, וְכַשְׁמוֹנָה אוֹתָם,
 פְּתוּב וַיֵּרָא ה' אֶל אַבְרָם, נִשְׁמַע
 שְׁעַד עַתָּה לֹא הַתְּגַלָּה עֲלָיו!
 וְעוּד, שְׁכַתוּב בֶּן תַּשְׁעִים שָׁנָה
 וְתַשַּׁע שָׁנִים. בְּתַחֲלָה שָׁנָה, וְאַחַר
 כֵּן שָׁנִים!.

אֶלְא כֵּן שָׁנִינוּ, כָּל אוֹתָם הַיָּמִים
 לֹא כְּתוּב וַיֵּרָא. מָה הַטַּעַם? אֶלְא
 כָּל מָה שְׁהִיָּה אָטוּם וְסָתוּם, [כד]
 לֹא הַתְּגַלָּה עֲלָיו הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא כְּרֵאוּי. כְּעַתָּה הַתְּגַלָּה אֵלָיו,
 שְׁכַתוּב וַיֵּרָא. מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם
 שְׂרַצָּה לְגַלוּת בּוֹ הָאוֹת הַזֶּה,
 הַכְּתָר הַקְּדוּשׁ.

וְעוּד, כְּשֶׁרַצָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ זְרַע קְדוּשׁ, וְקְדוּשׁ
 לֹא יְהִיָּה כְּשֶׁעֲדִין הוּא בְּכַשְׁר
 אָטוּם, אֶלְא אָמַר, כְּעַתָּה שְׁהוּא בֶּן
 תַּשְׁעִים וְתַשַּׁע שָׁנִים וְזַמֵּן קָרוֹב
 הוּא שְׁיֵצֵא מִמֶּנּוּ זְרַע קְדוּשׁ,
 שְׁיִהְיֶה הוּא קְדוּשׁ בְּהַתְּחַלָּה,
 וְאַחַר כֵּן יֵצֵא מִמֶּנּוּ זְרַע קְדוּשׁ.
 מְשׁוּם כֵּן מְנָה אַתְּ יָמָיו בְּזֵה, וְלֹא
 בְּכָל הַזְּמַנִּים הַלְלוּ שְׁבַהתְּחַלָּה.
 עוּד, תַּשְׁעִים שָׁנָה - שְׁכָל יָמָיו
 הִרְאִישׁוּנִים לֹא הָיוּ שָׁנִים, אֶלְא
 כְּשֶׁנָּה אַחַת, שְׁלֹא הָיוּ יָמָיו יָמִים.
 עַכְשָׁו שְׁהִגִּיעַ לְזֵה, הֵם שָׁנִים וְלֹא
 שָׁנָה.

וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹ אֲנִי אֶל שְׂדֵי. מָה
 מְשַׁמֵּעַ שְׁעַד עַכְשָׁו לֹא אָמַר אֲנִי
 אֶל שְׂדֵי? אֶלְא כֵּן שָׁנִינוּ, עֲשֵׂה
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתָרִים
 תְּחַתּוֹנִים שְׂאִינָם קְדוּשִׁים לְמַטָּה,

אתגזרו יסתאבון בהון.

ורשימין בהון, ומאי רשומא אית בהון, דאתחזי בהו שי"ן דל"ת ולא יתיר, ובגין כך אסתאבון בהו ואתדבקון בהו. בתר דאתגזרו נפקין מאלין ועאלין בגדפוי דשכינתא ואתגלגא בהו יו"ד רשימא קדישא את קיימא שלים (דף צה ע"ב) ואתרשים בהו שד"י ואשתלים בקיומא שלים, ועל דא כתיב בהאי אני אל שדי.

התהליך לפני והיה תמים, שלים, דהשתא את חסר ברשימא דשי"ן ודל"ת, גזר גרמך והוי שלים ברשימא דיו"ד. ומאן דאיהו ברשומא דא אתחזי לאתברכא בשמא דא דכתיב, (בראשית כח) ואל שדי יברך אותך.

מהו אל שדי. ההוא דברכאן נפקן מניה, הוא דשליט על פתרון תפתאין, וכלא מדחלתיה דחלין ומזדעזעין, בגין כך מאן דאתגזר, כל אנון דלא קדישין אתרחקן מניה ולא שלטין ביה. ולא עוד אלא דלא נחית לגיהנם דכתיב, (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. (כל אנון דאתגזרו אקרין צדיקים, ובגין כך לעולם ירשו ארץ, ולא נדית האי ארץ אלא תהוה דאקרי צדיק, אוף הכא ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו')

אמר רבי אבא זכאין אתון בעלמא דין ובעלמא דאתי, זכאה חולקי דאתינא למשמע מלין אלין מפומיכוון, פלכו קדישין, פלכו בני אלהא קדישא, עלייכו כתיב, (ישעיה מד) זה יאמר ליי אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו ליי ובשם ישראל יכנה. כל חד מנכוון אחיד ואתקשר במלפא קדישא עלאה, ואתון רברבן ממנן תריסין מההיא ארץ דאקרי ארץ החיים דרברבנוהי אכלין ממנא דטלא קדישא:

וכל אותם שלא נמולים, נטמאים בהם. ורשומים בהם. ומה הרשום שיש בהם? שנראה בהם שי"ן דל"ת ולא יותר, ומשום כך נטמאים בהם ונדבקים בהם. אחר שנמולים יוצאים מאלו, ונכנסים לכנפי השכינה, ומתגלגל בהם יו"ד, הרשם הקדוש, אות הכרית השלם, ונרשם בהם שד"י, ונשלמים בקיום שלם, ועל כן כתוב בזה אני אל שדי.

התהליך לפני והיה תמים. שפעת אות חסרה ברשם של שי"ן ודל"ת. מול את עצמך, והיה שלם ברשם של יו"ד. ומי שהוא ברשם הזה, ראוי להתברך בשם הזה, שכתוב (בראשית כח) ואל שדי יברך אותך.

מה זה אל שדי? ההוא שממנו יוצאות הברכות, הוא ששולט על כל הכתרים התחתונים, והכל פוחדים מיראתו ומזדעזעים. משום כך, מי שנמול, כל אותם שאינם קדושים מתרחקים ממנו ולא שולטים בו, ולא עוד, אלא שלא יורד לגיהנם, שכתוב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. [כל אותם שנמולו נקראים צדיקים, ומשום כך לעולם ירשו ארץ, שאין יורש את הארץ הו אלא תהוה שנקרא צדיק. אף כך, ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו']

אמר רבי אבא, אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא, אשרי חלקי שבאתי לשמע את הדברים הללו מפיהם. כלכם קדושים, כלכם בני האלוה הקדוש. עליכם כתוב (שם מד)

זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו לה' ובשם ישראל יכנה. כל אחד מכם אחוז וקשור במלך הקדוש העליון, ואתם גדולים ממנים מגנים מאותה הארץ שנקראת ארץ החיים, שגדוליה אוכלים מן המן של הטל הקדוש.

פָּתַח אֵיךָ וְאָמַר (קהלת י') **אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ בֶּן חוּרִין וְשִׁרְיָף בְּעַת יֹאכְלוּ. וְכָתִיב אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ נֶעַר וְשִׁרְיָף בִּבְקָר יֹאכְלוּ. הַנִּי קָרָאִי קִשְׁיִין אֶהְדְּדִי. וְלֹא קִשְׁיִין, הָאִי דְכָתִיב אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ, דָּא אֶרֶץ דְלַעֲיִלָּא דְשִׁלְטָא עַל כָּל אַנּוּן חִיִּין דְלַעֲיִלָּא. וּבְגִין כֶּף אֶקְרִי אֶרֶץ חֲחִיִּים, וְעֵלָּה כְּתִיב, (דְּבָרִים י"א) אֶרֶץ אֲשֶׁר יִי אֱלֹהֶיךָ דְרַשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד. וְכָתִיב אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפְּנוֹת תֵּאכַל בָּהּ לֶחֶם לֹא תַחְסֹר כָּל בָּהּ. לֹא תַחְסֹר כָּל בָּהּ דִּיִּיקָא. וְכָל כֶּף לְמָה, מִשׁוּם דְכָתִיב שְׁמֶלְכֶךָ בֶּן חוּרִים. דָּא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל.**

פָּתַח אַחֵר וְאָמַר, (קהלת י') אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ בֶּן חוּרִים וְשִׁרְיָף בְּעַת יֹאכְלוּ. וְכָתִיב (שם) אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ נֶעַר וְשִׁרְיָף בִּבְקָר יֹאכְלוּ. הַפְּסוּקִים הֵלְלוּ קָשִׁים הִדְדִית, וְלֹא קָשִׁים. זֶהוּ שְׁכַתוּב אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ - זֶה הָאֶרֶץ שְׁלַמְעֵלָּה שְׁשׁוּלְטָת עַל כָּל אוֹתָם חֲחִיִּים שְׁלַמְעֵלָּה, וּמִשׁוּם כֶּף נִקְרָאת אֶרֶץ חֲחִיִּים, וְעֵלָּה כְּתוּב (דְּבָרִים י"א) אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ דְרַשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד. וְכָתוּב אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפְּנוֹת תֵּאכַל בָּהּ לֶחֶם לֹא תַחְסֹר כָּל בָּהּ. לֹא תַחְסֹר כָּל בָּהּ, בְּמִדְיָק. וְכָל כֶּף לְמָה? מִשׁוּם שְׁכַתוּב שְׁמֶלְכֶךָ בֶּן חוּרִים, זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

בֶּן חוּרִין, מַהוּ בֶּן חוּרִין כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ויקרא כה) יוֹבֵל הִיא קִדְשׁ תְּהִיָּה לְכֶם. וְכָתִיב וְקִרְאתֶם דְרוֹר בְּאֶרֶץ דְּהָא כָּל חִירוֹ מִיּוֹבֵלָא קָא אֵתִי. כְּגִין כֶּף בֶּן חוּרִין. וְאִי תִימָא בֶּן חוּרִין וְלֹא כְּתִיב בֶּן חִירוֹת. הִכִּי הוּא וְדָאִי בֶּן חִירוֹת מִיבְעֵי לִיהּ.

בֶּן חוּרִים, מַה זֶה בֶּן חוּרִים? כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (ויקרא כה) יוֹבֵל הִיא קִדְשׁ תְּהִיָּה לְכֶם, וְכָתוּב וְקִרְאתֶם דְרוֹר בְּאֶרֶץ, שְׁהִרִי כָּל חִירוֹת בְּאֵה מִן הַיּוֹבֵל, וּמִשׁוּם כֶּף בֶּן חוּרִין. וְאִם תֵּאמַר, בֶּן חוּרִין, וְלֹא כְּתוּב בֶּן חִירוֹת - כֶּף זֶה בְּדָאִי. בֶּן חִירוֹת הִנֵּה צְרִיף לְהִיּוֹת!

אֲלֵא בְּמִתְנִיפָא סְתִימָא דִּילָן תְּנִינָא. פֶּד מִתְחַבְּרֵן יו"ד בַּה' פֶּדִין כְּתִיב, (בראשית ב) וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְלֹא תִימָא כֵּד מִתְחַבְּרֵן, אֲלֵא מִתְחַבְּרֵן וְדָאִי. וּבְגִין כֶּף בֶּן חוּרִין כְּתִיב, וְעַל דָּא אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ בֶּן חוּרִין, וְשִׁרְיָף בְּעַת יֹאכְלוּ. בְּחִדּוֹתָא בְּשְׁלִימוֹ בְּרַעְוָא.

אֲלֵא בְּמִשְׁנַתְנוּ הַסְּתוּמָה לְמַדְנֹו, כְּשִׁמְתַחְבְּרוֹת יו"ד בַּה', אִז כְּתוּב וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְאֵל תֵּאמַר כְּשִׁמְתַחְבְּרִים, אֲלֵא וְדָאִי מִתְחַבְּרִים, וּמִשׁוּם כֶּף כְּתוּב בֶּן חוּרִים. וְעַל כֶּן אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ בֶּן חוּרִים, וְשִׁרְיָף בְּעַת יֹאכְלוּ - בְּשִׁמְחָה, בְּשִׁלְמוֹת וּבְרַצוֹן.

אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ נֶעַר, הָאִי אֶרֶץ דְלַתְתָּא, דְתִנְיָא כָּל שְׂאֵר אֶרְעֵי דְשְׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת אֲתִיְהִיבוּ לְרַבְרַבִּין תְּרִיסִין דְמִמְנָן עַלִּיְהוּ, וְעֵילָּא מְכַלְהוּ הַהוּא דְכָתִיב בִּיהּ (תהלים לו) נֶעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנְתִי. וְתֵאנָא הָאִי קָרָא שְׂרוּ שֶׁל עוֹלָם אָמְרוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ נֶעַר. וְוִי

אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ נֶעַר - זֶה הָאֶרֶץ שְׁלַמְטָה. שְׁלַמְדְנוּ, כָּל שְׂאֵר אֶרְצוֹת שְׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, נִתְּנוּ לְגְדוּלִים מְגַנִּים שְׁמִמְנִים עַלִּיהֶם. וּמַעַל לְכֹלִם הַהוּא שְׁכַתוּב בּוֹ (תהלים לו) נֶעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנְתִי. וְלְמַדְנֹו, הַפְּסוּק הַזֶּה אָמַר אוֹתוֹ שְׂרוּ שֶׁל עוֹלָם,

לְעֵלְמָא דְמִסְטָרָא דָא יִנְקָא, וְכֵד יִשְׂרָאֵל
 בְּגִלוּתָא יִנְקִין כְּמָאן דִּינִיק מְרֻשׁוּתָא אַחְרָא.
 וְשִׁרְיָךְ בְּבִקְר יֵאכְלוּ וְלֹא בְכוּלֵי יוּמָא. בְּבִקְר
 וְלֹא בְזִמְנָא אַחְרָא דִּיּוּמָא. דִּתְנִינָא
 בְּשַׁעְתָּא דְחֻמָּה זֹרַחַת וְאַתְיִין וְסַגְדִּין לִיה
 לְשִׁמְשָׁא רוּגְזָא תְּלִי בְעֵלְמָא, בְּשַׁעְתָּא דְמִנְחָה
 רוּגְזָא תְּלִינָא בְעֵלְמָא. מָאן גְּרִים הָאֵי, מְשׁוּם
 דְּמִלְכָּךְ נַעַר הֵהוּא דְאַקְרִי נַעַר. וְאַתּוּן זְפִאי
 קְשׁוּט קְדִישִׁי עֲלִיוֹנִין בְּנֵי מְלָכָא קְדִישָׁא לֹא
 יִנְקִין מֵהָאֵי סְטָרָא, אֲלֵא מֵהֵהוּא אַתְר קְדִישָׁא
 דְלַעֲיָלָא. עֲלִיכּוּ פְתִיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בְּיַי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם:

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר (ישעיה ה) אֲשִׁירָה נָא
 לִידִידֵי שִׁירַת דְּדוּדֵי לְכַרְמוֹ וְגו'.

וַיַּעֲזָקְהוּ וַיִּסְקַלְהוּ וְגו'. הַנִּי קְרָאֵי אִית
 לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּ. אַמְאֵי כְּתִיב שִׁירָה, תּוֹכְחָה
 מִיבְעֵי לִיה. לִידִידֵי, לְדוּדֵי מִיבְעֵי לִיה. כְּמָה
 דְּכְתִיב שִׁירַת דְּדוּדֵי. כְּרַם הָיָה לִידִידֵי בְּקֶרֶן בֶּן
 שְׁמֹן. אֲסַתְּפִלְנָא כְּכֹל אֹרִייתָא וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא
 אַתְרָא דְאַקְרִי (דף צו ע"א) קֶרֶן בֶּן שְׁמֹן. אֲלֵא הַנִּי
 קְרָאֵי הָא אִוְקְמוּהָ חֲבַרְיָא בְּכַמָּה גְּוֹנִין
 וְכִלְהוּ שְׁפִיר וְהָכִי הוּא, אֲבָל אֲשִׁירָה נָא
 לִידִידֵי, דָּא יַצְחַק דְּהוּהָ יְדִיד, וְאַקְרִי יְדִיד עַד
 לָא יַפּוּק לְעֵלְמָא.

אַמְאֵי יְדִיד, דְּתַנִּינָן רַחֲמֵינוּ סְגִי הוּהָ לִיה
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיה דְלֹא אַתְעַבִּיד
 עַד דְלֹא אַתְגְּזֹר אַבְרָהָם אָבוּהָ וְאַקְרִי שְׁלִים
 וְאַתּוּסָף לִיה ה"א לְאַשְׁלָמוּתָא. וְכֵן לְשִׁרָה
 הָאֵי ה"א אַתְיְהִיבַת לָהּ. הָכָא אִית לְאַסְתַּפְּלָא,
 ה' לְשִׁרָה שְׁפִיר, אֲבָל לְאַבְרָהָם אַמְאֵי ה"א
 וְלֹא יו"ד, י' מִיבְעֵי לִיה דְּהָא הוּא דְכַר הוּהָ.
 אֲלֵא רְזָא עֲלָאָה הוּהָ (ר"א הו"א) סְתִים בְּגוּוֹן
 הָיָה זָכַר. אֲלֵא סוּד עֲלִיוֹן הָיָה (הו"א) סְתוּם אֲצִלְנוּ אַבְרָהָם עֲלָה

וְעַל כֵּן כְּתוּב אֵי לָךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ
 נַעַר. אוֹי לְעוֹלָם שְׁיוּנָךְ מֵהַצַּד
 הַזֶּה. וְכַשִּׁיִּשְׂרָאֵל בְּגִלוּת, יוֹנְקִים
 כְּמִי שְׁיוּנָךְ מְרֻשׁוּת אַחְרָת.

וְשִׁרְיָךְ בְּבִקְר יֵאכְלוּ - וְלֹא בְכֹל
 הַיּוֹם. בְּבִקְר - וְלֹא בְזִמְנָן אַחַר שֶׁל
 הַיּוֹם. שְׁשִׁנִּינוּ, בְּשַׁעֲה שְׁהַחֲמָה
 זֹרַחַת וּבָאִים וְסוּגְדִים לְשִׁמְשָׁא,
 הַרְגוּ תְּלוּי בְּעוֹלָם. בְּשַׁעֲה
 הַמִּנְחָה הַרְגוּ תְּלוּי בְּעוֹלָם. מִי
 גְּרַם אֵת זֶה? מְשׁוּם שְׁמִלְכָּךְ נַעַר,
 הֵהוּא שְׁוֹקְרָא נַעַר. וְאַתֶּם צְדִיקֵי
 הָאֱמֶת, קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, בְּנֵי
 הַמְּלָכָה הַקְּדוּשָׁה, אֵין יוֹנְקִים מִן
 הַצַּד הַזֶּה, אֲלֵא מֵאוֹתוֹ הַמְּקוֹם
 הַקְּדוּשָׁה שְׁלִמְעֵלָה. עֲלִיכֶם כְּתוּב
 (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיַי
 אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (ישעיה ה)
 אֲשִׁירָה נָא לִידִידֵי שִׁירַת דְּדוּדֵי
 לְכַרְמוֹ וְגו', וַיַּעֲזָקְהוּ וַיִּסְקַלְהוּ
 וְגו'. בְּפִסְוִקִים הִלְלוּ יֵשׁ
 לְהַתְּבוּנָן, לְמָה כְּתוּב שִׁירָה?
 הָיָה צְרִיף לְהִיּוֹת תּוֹכְחָה!
 לִידִידֵי? הָיָה צְרִיף לְהִיּוֹת לְדוּדֵי,
 כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שִׁירַת דְּדוּדֵי. כְּרַם
 הָיָה לִידִידֵי בְּקֶרֶן בֶּן שְׁמֹן?
 הַסְתַּפְּלִיתִי בְּכֹל הַתּוֹרָה וְלֹא
 מְצֵאתִי מְקוֹם שְׁוֹקְרָא בֶּן שְׁמֹן.
 אֲלֵא אֵת הַפְּסוּקִים הִלְלוּ בְּאֵרוֹ
 הַחֲבָרִים בְּכַמָּה צִוּרוֹת, וְהַכֹּל
 יָפָה וְכָף זֶה. אֲבָל אֲשִׁירָה נָא
 לִידִידֵי - זֶה יַצְחַק, שְׁהֵינָה יְדִיד,
 וְנִקְרָא יְדִיד טְרַם שְׁיַצָּא לְעוֹלָם.
 לְמָה יְדִיד? שְׁשִׁנִּינוּ, אַהֲבָה רַבָּה
 הָיְתָה לְקְדוּשַׁת־בְּרוּךְ-הוּא בּוֹ
 שְׁלֹא נַעֲשֶׂה טְרַם שְׁנַמּוּל אַבְרָהָם
 אָבִיו, וְנִקְרָא שְׁלָם, וְנוֹסְפָה לוֹ
 ה"א לְהַשְׁלִימוֹ, וְכֵן לְשִׁרָה הָרִי
 נִתְּנָה לָהּ ה"א הַזֹּאת. כָּאֵן יֵשׁ
 לְהַתְּבוּנָן, ה' לְשִׁרָה זֶה יָפָה, אֲבָל
 לְאַבְרָהָם לְמָה ה"א וְלֹא יו"ד?
 יו"ד הָיָה צְרִיף לְכַתֵּב, שְׁהָרִי הוּא
 לְמַעְלָה, וְנִטַּל סוּד מֵה"א הַעֲלִיוֹנָה